

- γ) στην τυποποίηση και στη διάδοση των νέων τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών,
- δ) στην προώθηση της συνεργασίας στον τομέα της έρευνας μεταξύ της Κοινότητας και της Ινδονησίας στον τομέα των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών,
- ε) σε κοινά ερευνητικά προγράμματα στον τομέα των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ),
- στ) σε ζητήματα/ πτυχές ασφάλειας των ΤΠΕ.

ΑΡΘΡΟ 22

Επιστήμη και Τεχνολογία

1. Τα μέρη συμφωνούν να συνεργαστούν σε θέματα επιστήμης και τεχνολογίας σε τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος, όπως είναι η ενέργεια, οι μεταφορές, το περιβάλλον, οι φυσικοί πόροι και η υγεία, λαμβάνοντας υπόψη τις αντίστοιχες πολιτικές τους.
2. Οι στόχοι αυτής της συνεργασίας είναι:
 - α) η ενθάρρυνση της ανταλλαγής πληροφοριών και επιστημονικής και τεχνολογικής τεχνογνωσίας, ιδιαίτερα κατά την εφαρμογή πολιτικών και προγραμμάτων,
 - β) η προώθηση διαρκών σχέσεων μεταξύ των επιστημονικών κοινοτήτων των μερών, των ερευνητικών κέντρων, των πανεπιστημίων και της βιομηχανίας,

- γ) η προώθηση της εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού,
- δ) η προώθηση άλλων μορφών αμοιβαία συμφωνημένης συνεργασίας.

3. Η συνεργασία δύναται να λάβει τη μορφή κοινών ερευνητικών προγραμμάτων και ανταλλαγών, συναντήσεων και κατάρτισης επιστημόνων μέσω διεθνών προγραμμάτων κινητικότητας, προβλέποντας τη μέγιστη διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

4. Κατά τη συνεργασία αυτή, τα συμβαλλόμενα μέρη ευνοούν τη συμμετοχή των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων τους, των ερευνητικών κέντρων και των παραγωγικών τομέων, ιδίως των ΜΜΕ.

ΑΡΘΡΟ 23

Ενέργεια

Τα μέρη επιδιώκουν την προώθηση της συνεργασίας στον τομέα της ενέργειας. Για το σκοπό αυτό, τα μέρη συμφωνούν να προωθήσουν τις αμοιβαία επωφελείς επαφές, με στόχο:

- α) τη διαφοροποίηση των ενεργειακών προμηθειών για τη βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, την ανάπτυξη νέων και ανανεώσιμων μορφών ενέργειας και τη συνεργασία όσον αφορά βιομηχανικές δραστηριότητες στον τομέα της ενέργειας προηγούμενου και επόμενου σταδίου,
- β) την επίτευξη της ορθολογικής χρήσης ενέργειας τόσο από την πλευρά της προσφοράς, όσο και από την πλευρά της ζήτησης και την ενίσχυση της συνεργασίας για την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος, μεταξύ άλλων μέσω του μηχανισμού καθαρής ανάπτυξης του Πρωτοκόλλου του Κιότο,

- γ) την ενίσχυση της μεταφοράς της τεχνολογίας που στοχεύει στην παραγωγή και χρήση βιώσιμης ενέργειας,
- δ) την εξέταση της σύνδεσης μεταξύ της προσιτής πρόσβασης στην ενέργεια και της βιώσιμης ανάπτυξης.

ΑΡΘΡΟ 24

Μεταφορές

1. Τα μέρη προσπαθούν να συνεργαστούν σε όλους τους συναφείς τομείς της πολιτικής μεταφορών με στόχο τη βελτίωση της κυκλοφορίας αγαθών και επιβατών, την προώθηση της ασφάλειας και της προστασίας των θαλάσσιων και αεροπορικών μεταφορών, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, την προστασία του περιβάλλοντος και την αύξηση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων μεταφορών τους.
2. Οι τομείς συνεργασίας περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα εξής:
 - α) ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις αντίστοιχες πολιτικές και πρακτικές μεταφορών, ειδικότερα όσον αφορά τις αστικές μεταφορές, τις μεταφορές σε αγροτικές περιοχές, τις εσωτερικές πλωτές και θαλάσσιες μεταφορές, συμπεριλαμβανομένου του υλικοτεχνικού εξοπλισμού, και τη διασύνδεση και διαλειτουργικότητα των δικτύων πολυτροπικών μεταφορών, καθώς και τη διαχείριση του οδικού δικτύου, των σιδηροδρόμων, των λιμένων και αεροδρομίων,
 - β) ενδεχόμενη χρήση του ευρωπαϊκού συστήματος παγκόσμιας δορυφορικής πλοήγησης (Galileo), με έμφαση σε θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος,

- γ) διάλογο όσον αφορά τις υπηρεσίες αερομεταφορών, με στόχο την περαιτέρω βελτίωση των διμερών σχέσεων μεταξύ των μερών σε τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένης της τροποποίησης ορισμένων στοιχείων που υπάρχουν στις υφιστάμενες διμερείς συμφωνίες περί υπηρεσιών αερομεταφορών μεταξύ της Ινδονησίας και μεμονωμένων κρατών μελών, ώστε να είναι σύμφωνα με τις αντίστοιχες νομοθεσίες και κανονισμούς των μερών και να εξετάζονται οι πιθανότητες περαιτέρω προώθησης της συνεργασίας στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών,
- δ) διάλογο για τις υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών, με στόχο την απεριόριστη πρόσβαση στην αγορά των διεθνών θαλάσσιων μεταφορών και κυκλοφορίας, στο πλαίσιο εμπορικών όρων, την αποφυγή θέσπισης ρητρών κατανομής φορτίου, την εθνική μεταχείριση με βάση τη ρήτρα του MEK για τα πλοία που τα εκμεταλλεύονται υπήκοοι ή εταιρείες του άλλου μέρους και ζητήματα σχετικά με τις μεταφορικές υπηρεσίες από τον αποστολέα μέχρι τον παραλήπτη (από πόρτα σε πόρτα),
- ε) εφαρμογή προτύπων και κανονισμών σχετικά με την ασφάλεια και την πρόληψη της ρύπανσης, ιδίως όσον αφορά τις θαλάσσιες και αεροπορικές μεταφορές, σύμφωνα με τις αντίστοιχες διεθνείς συμβάσεις.

ΑΡΘΡΟ 25

Εκπαίδευση και Πολιτισμός

1. Τα μέρη συμφωνούν να προωθήσουν τη συνεργασία στους τομείς της εκπαίδευσης και του πολιτισμού, σεβόμενα την πολυμορφία τους, με στόχο την αύξηση της αμοιβαίας κατανόησης και της αμοιβαίας γνώσης του πολιτισμού τους.

2. Τα μέρη επιδιώκουν τη λήψη των κατάλληλων μέτρων με στόχο την προώθηση των πολιτιστικών ανταλλαγών και αναλαμβάνουν κοινές πρωτοβουλίες σε διάφορους πολιτιστικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένης της από κοινού διοργάνωσης πολιτιστικών εκδηλώσεων. Για το σκοπό αυτό, τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν επίσης να συνεχίσουν τη στήριξη των δραστηριοτήτων του ιδρύματος Ασία - Ευρώπη.

3. Τα μέρη συμφωνούν να διαβουλεύονται και να συνεργάζονται σε συναφή διεθνή φόρουμ, όπως η UNESCO και να ανταλλάσσουν απόψεις για την πολιτιστική πολυμορφία, καθώς και για θέματα όπως η επικύρωση και εφαρμογή της σύμβασης της UNESCO για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας της πολιτιστικής έκφρασης.

4. Τα μέρη δίδουν επιπλέον έμφαση στα μέτρα που στοχεύουν στη δημιουργία δεσμών μεταξύ των ομολόγων ειδικευμένων φορέων τους, ευνοούν τις κοινές ανταλλαγές πληροφοριών, τεχνογνωσίας, σπουδαστών, εμπειρογνώμων και τεχνικών πόρων, προωθούν τις τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην εκπαίδευση, αξιοποιώντας τις διευκολύνσεις που προσφέρουν τα κοινοτικά προγράμματα στη νοτιοανατολική Ασία στον τομέα της εκπαίδευσης και του πολιτισμού καθώς και της εμπειρίας αμοιότερων των μερών στον τομέα αυτό. Οι δύο πλευρές συμφωνούν επίσης να προωθήσουν την εφαρμογή του προγράμματος Erasmus Mundus.

ΑΡΘΡΟ 26

Ανθρώπινα δικαιώματα

1. Τα μέρη συμφωνούν να συνεργαστούν για την προώθηση και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

2. Στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής προβλέπεται μεταξύ άλλων:
 - α) η υποστήριξη της υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης της Ινδονησίας για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα,
 - β) η προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η εκπαίδευση στον τομέα αυτό,
 - γ) η ενίσχυση των θεσμών που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα,
3. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ότι ο μεταξύ τους διάλογος σχετικά με αυτό το ζήτημα θα ήταν ιδιαίτερα ωφέλιμος.

ΑΡΘΡΟ 27

Περιβάλλον και φυσικοί πόροι

1. Τα μέρη συμφωνούν σχετικά με την ανάγκη διατήρησης των φυσικών πόρων και της βιολογικής ποικιλομορφίας ως βάση για την ανάπτυξη των σημερινών και των μελλοντικών γενεών.
2. Τα συμπεράσματα στους Παγκόσμιας Διάσκεψης Κορυφής για την Αειφόρο Ανάπτυξη, καθώς και η εφαρμογή των σχετικών πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών που ισχύουν και για τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για κάθε δραστηριότητα που αναλαμβάνουν τα μέρη στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας.
3. Τα μέρη επιθυμούν να συνεχίσουν τη συνεργασία τους στα περιφερειακά προγράμματα για την προστασία του περιβάλλοντος, ειδικότερα όσον αφορά:
 - α) την ευαισθητοποίηση για το περιβάλλον και την ικανότητα επιβολής του νόμου,

- β) την ανάπτυξη ικανοτήτων όσον αφορά τις αλλαγές του κλίματος και την ενεργειακή αποδοτικότητα με έμφαση στην έρευνα και την ανάπτυξη, την παρακολούθηση και την ανάλυση των φαινομένων αλλαγής κλίματος και θερμοκηπίου, τα προγράμματα μετριασμού των αρνητικών επιπτώσεων και προσαρμογής,
- γ) την ανάπτυξη ικανοτήτων για την υλοποίηση πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών και τη συμμετοχή στις συμφωνίες αυτές, ιδίως εκείνων που αφορούν τη βιοποικιλότητα, τη βιοασφάλεια και τη CITES,
- δ) την προώθηση των περιβαλλοντικών τεχνολογιών, προϊόντων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης ικανοτήτων όσον αφορά τα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης και την οικολογική σήμανση,
- ε) την πρόληψη της παράνομης διασυνοριακής μεταφοράς επικίνδυνων ουσιών, αποβλήτων και άλλων μορφών αποβλήτων,
- στ) το παράκτιο και θαλάσσιο περιβάλλον, τον έλεγχο της διατήρησης, της ρύπανσης και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος,
- ζ) την τοπική συμμετοχή στην περιβαλλοντική προστασία και στην αειφόρο ανάπτυξη,
- η) τη διαχείριση εδαφών και γαιών,
- ι) τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της διασυνοριακής ρύπανσης που προκαλείται από την αιθαλομίχλη.

4. Τα μέρη ενθαρρύνουν την αμοιβαία πρόσβαση σε προγράμματα στον τομέα αυτό, σύμφωνα με τους συγκεκριμένους όρους κάθε προγράμματος.

ΑΡΘΡΟ 28

Δασοκομία

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν σχετικά με την ανάγκη προστασίας, διατήρησης και βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων και της βιολογικής ποικιλότητας προς όφελος των σημερινών και των μελλοντικών γενεών.
2. Τα συμβαλλόμενα μέρη επιθυμούν να συνεχίσουν τη συνεργασία στους για την προώθηση της διαχείρισης των δασών και των πυρκαγιών, καταπολεμώντας την παράνομη υλοτομία και το σχετιζόμενο με αυτή εμπόριο και την προώθηση της βιώσιμης διαχείρισης των δασών.
3. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναπτύσσουν προγράμματα συνεργασίας στους εξής τομείς, μεταξύ άλλων:
 - α) συνεργασία μέσω σχετικών διεθνών, περιφερειακών και διμερών φόρουμ για την προώθηση της εφαρμογής νομικών μέσων όσον αφορά την παράνομη υλοτομία και το σχετιζόμενο με αυτή εμπόριο,
 - β) ανάπτυξη ικανοτήτων, έρευνα και ανάπτυξη,
 - γ) ενίσχυση για την ανάπτυξη ενός βιώσιμου τομέα δασοκομίας,
 - δ) ανάπτυξη της πιστοποίησης των δασών.

ΑΡΘΡΟ 29

Γεωργία και ανάπτυξη της υπαίθρου

Τα μέρη συμφωνούν να αναπτύξουν τη συνεργασία στους τομείς της γεωργίας και της ανάπτυξης της υπαίθρου. Ορισμένοι τομείς συνεργασίας που θα μπορούσαν να αναπτυχθούν περαιτέρω μεταξύ των μερών είναι οι εξής:

- α) η αγροτική πολιτική και οι διεθνείς προοπτικές ως προς τα αγροτικά θέματα εν γένει,
- β) οι δυνατότητες κατάργησης των εμποδίων στο εμπόριο προϊόντων γεωργίας και κτηνοτροφίας,
- γ) η αναπτυξιακή πολιτική στις αγροτικές περιοχές,
- δ) η πολιτική ποιότητας για τα προϊόντα γεωργίας και κτηνοτροφίας και οι προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις,
- ε) η ανάπτυξη της αγοράς και η προώθηση των διεθνών εμπορικών σχέσεων,
- στ) η ανάπτυξη της βιώσιμης γεωργίας.

ΑΡΘΡΟ 30

Ναυτιλία και Αλιεία

Τα μέρη ενθαρρύνουν τη συνεργασία στους τομείς της ναυτιλίας και της αλιείας, σε διμερές και πολυμερές επίπεδο, ιδίως με στόχο την προώθηση της βιώσιμης και υπεύθυνης ανάπτυξης και διαχείρισης στους τομείς της ναυτιλίας και της αλιείας. Αυτή η συνεργασία μπορεί να περιλαμβάνει:

- α) ανταλλαγή πληροφοριών,
- β) υποστήριξη βιώσιμων και υπεύθυνων μακροπρόθεσμων πολιτικών στους τομείς της ναυτιλίας και της αλιείας, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης και διαχείρισης των παράκτιων και θαλάσσιων πόρων,
- γ) ενίσχυση των προσπαθειών για την πρόληψη και την καταπολέμηση των παράνομων, λαθραίων και άναρχων αλιευτικών πρακτικών και
- δ) ανάπτυξη της αγοράς και ανάπτυξη ικανοτήτων.

ΑΡΘΡΟ 31

Υγεία

1. Τα μέρη συμφωνούν να συνεργαστούν σε αμοιβαίου ενδιαφέροντος τομείς της υγείας, με στόχο την ενίσχυση των δραστηριοτήτων έρευνας, διαχείρισης συστημάτων υγείας, διατροφής, φαρμακευτικών προϊόντων, προληπτικής ιατρικής, κύριων μεταδοτικών ασθενειών όπως είναι η γρίπη των πτηνών, η πανδημία γρίπης, ο ιός HIV/AIDS, ο ιός SARS, καθώς επίσης μη μεταδοτικές ασθένειες, όπως ο καρκίνος, και οι καρδιακές ασθένειες, οι τραυματισμοί από οδικά ατυχήματα και άλλες απειλές για την υγεία, συμπεριλαμβανομένης της τοξικομανίας.
2. Η συνεργασία υλοποιείται κυρίως μέσω:
 - α) της ανταλλαγής πληροφοριών και εμπειριών στους προαναφερθέντες τομείς,

- β) προγραμμάτων στον τομέα της επιδημιολογίας και της αποκέντρωσης, της χρηματοδότησης στον τομέα της υγείας, της αυτεξουσιότητας των τοπικών κοινοτήτων και της διοίκησης των υπηρεσιών υγείας,
- γ) της ανάπτυξης ικανοτήτων μέσω της παροχής τεχνικής βοήθειας και της ανάπτυξης προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης,
- δ) προγραμμάτων βελτίωσης των υπηρεσιών υγείας και υποστήριξης σχετικών δραστηριοτήτων συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων της μείωσης των ποσοστών βρεφικής και μητρικής θνησιμότητας.

ΑΡΘΡΟ 32

Στατιστικά στοιχεία

Τα μέρη συμφωνούν να προωθήσουν, σύμφωνα με τις υφιστάμενες δραστηριότητες στατιστικής συνεργασίας μεταξύ της Κοινότητας και της ASEAN, την εναρμόνιση στατιστικών μεθόδων και πρακτικών, συμπεριλαμβανομένης της συγκέντρωσης και της διάδοσης των στατιστικών, ούτως ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν, σε αμοιβαία αποδεκτή βάση, στατιστικές σχετικά με το εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών και γενικότερα, σε οποιοδήποτε άλλο τομέα που καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία και προσφέρεται για στατιστική ανάλυση, όπως συγκέντρωση, ανάλυση και διάδοση.

ΑΡΘΡΟ 33

Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Τα μέρη συμφωνούν να δεσμευτούν σε αυτό το πεδίο, έχοντας ως αμοιβαίο στόχο τη βελτίωση του επιπέδου προστασίας των προσωπικών δεδομένων, λαμβάνοντας υπόψη τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, και συγκεκριμένα τις αρχές που αναφέρονται στις κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση μηχανογραφημένων φακέλων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των Ηνωμένων Εθνών (απόφαση αριθ. 45/95 της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, της 14ης Δεκεμβρίου 1990).
2. Η συνεργασία σε θέματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να αφορά, μεταξύ άλλων, τεχνική βοήθεια υπό μορφή ανταλλαγής πληροφοριών και ειδικών γνώσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις νομοθεσίες και τους κανονισμούς των μερών.

ΑΡΘΡΟ 34 ✓

Μετανάστευση

1. Τα μέρη επιβεβαιώνουν τη σημασία των κοινών προσπαθειών τους για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών μεταξύ των εδαφών τους και έχοντας ως στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας, προβαίνουν σε συνολικό διάλογο σχετικά με ζητήματα μετανάστευσης, συμπεριλαμβανομένης της παράνομης μετανάστευσης, της παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων, καθώς επίσης της προστασίας όσων χρειάζονται διεθνή προστασία. Οι πτυχές της μετανάστευσης περιλαμβάνονται στις εθνικές στρατηγικές οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και των δύο μερών. Αμφότερα τα μέρη συμφωνούν ότι θα τηρήσουν τις ανθρωπιστικές αρχές κατά την εξέταση των μεταναστευτικών ζητημάτων.

2. Η συνεργασία μεταξύ των μερών πρέπει να βασίζεται σε συγκεκριμένη αξιολόγηση των αναγκών που θα διεξάγεται με βάση την αμοιβαία διαβούλευση μεταξύ των μερών και θα εφαρμόζεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία των μερών. Η συνεργασία θα εστιάζεται, μεταξύ άλλων, στα εξής:

- α) εξέταση βασικών αιτιών της μετανάστευσης,
- β) επεξεργασία και εφαρμογή εθνικής νομοθεσίας και εθνικών πρακτικών σύμφωνα με τη σχετική διεθνή νομοθεσία που εφαρμόζεται και στα δύο συμβαλλόμενα μέρη και, ειδικότερα, διασφάλιση της τήρησης της αρχής της «μη επαναπροώθησης»,
- γ) θέματα που θεωρούνται αμοιβαίου ενδιαφέροντος όσον αφορά τις θεωρήσεις, τα ταξιδιωτικά έγγραφα και τη διαχείριση των συνοριακών ελέγχων,
- δ) κανόνες εισδοχής, καθώς και δικαιώματα και καθεστώδες των προσώπων που γίνονται δεκτά, δίκαιη μεταχείριση και ενσωμάτωση μη υπηκόων που διαμένουν νόμιμα, εκπαίδευση και κατάρτιση, μέτρα κατά του ρατσισμού και της ξеноφοβίας,
- ε) ανάπτυξη τεχνικών και ανθρώπινων ικανοτήτων,
- στ) χάραξη αποτελεσματικής και προληπτικής πολιτικής κατά της παράνομης μετανάστευσης, της παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένων τρόπων για την καταπολέμηση δικτύων παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων και της προστασίας των θυμάτων της διακίνησης αυτής,
- ζ) επιστροφή και προώθηση της εκούσιας επιστροφής, υπό ανθρώπινες και αξιοπρεπείς συνθήκες, των προσώπων που διαμένουν παράνομα στο έδαφος μιας χώρας και επανεισδοχή τους, σύμφωνα με την παράγραφο 3.

3. Στο πλαίσιο της συνεργασίας για την πρόληψη και τον έλεγχο της παράνομης μετανάστευσης και με την επιφύλαξη της ανάγκης προστασίας των θυμάτων της εμπορίας ανθρώπων, τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν επίσης να προβούν στις εξής ενέργειες:

- α) αναγνώριση των υποτιθέμενων υπηκόων τους και επαναπατρισμός όλων όσοι εξ αυτών βρίσκονται παράνομα στην επικράτεια ενός κράτους μέλους ή της Ινδονησίας, έπειτα από αίτημα και χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και περαιτέρω διατυπώσεις, εφόσον διαπιστωθεί η εθνικότητα των προσώπων αυτών,
- β) παροχή στους επαναπατρισθέντες υπηκόους των κατάλληλων εγγράφων ταυτότητας για τους σκοπούς αυτούς.

4. Τα μέρη, έπειτα από αίτημα, συμφωνούν να προβούν σε διαπραγματεύσεις με στόχο τη σύναψη συμφωνίας που θα ρυθμίζει τις ειδικές υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών σχετικά με τον επαναπατρισμό, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης επαναπατρισμού των αντίστοιχων υπηκόων τους και των υπηκόων άλλων χωρών. Η συμφωνία αυτή θα εξετάζει και το ζήτημα των απατρίδων.

ΑΡΘΡΟ 35

Καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς

Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να συνεργαστούν και να συμβάλουν στην καταπολέμηση του οργανωμένου, οικονομικού και χρηματοοικονομικού εγκλήματος και της διαφθοράς μέσω της πλήρους συμμόρφωσης με τις υφιστάμενες αμοιβαίες διεθνείς υποχρεώσεις τους στον τομέα αυτό, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής συνεργασίας για την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων ή κεφαλαίων λόγω πράξεων διαφθοράς. Η διάταξη αυτή συνιστά απαραίτητο στοιχείο της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 36

Συνεργασία για την καταπολέμηση των παράνομων ναρκωτικών

1. Εντός των αντίστοιχων νομικών πλαισίων τους, τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται για την επίτευξη μιας συνολικής και ισορροπημένης προσέγγισης μέσω της αποτελεσματικής δράσης και του συντονισμού των αρμόδιων αρχών, συμπεριλαμβανομένων των αρμόδιων αρχών για την υγεία, την εκπαίδευση, την επιβολή του νόμου και τις τελωνειακές υπηρεσίες, τους τομείς των κοινωνικών και εσωτερικών υποθέσεων και της δικαιοσύνης, τους κανόνες της αγοράς, με στόχο τη μείωση όσο το δυνατόν περισσότερο της προμήθειας, της διακίνησης και της ζήτησης παράνομων ναρκωτικών, καθώς και των επιπτώσεων τους στους χρήστες ναρκωτικών και στην κοινωνία εν γένει και την επίτευξη μιας πιο αποτελεσματικής πρόληψης της εκτροπής πρόδρομων ουσιών που χρησιμοποιούνται για την παράνομη παρασκευή ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών.
2. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν σχετικά με τη χρήση μέσων συνεργασίας για την επίτευξη αυτών των στόχων. Τα μέτρα πρέπει να βασίζονται σε από κοινού συμφωνημένες αρχές με βάση τις συναφείς διεθνείς συμφωνίες, την πολιτική δήλωση και την ειδική δήλωση για τις κατευθυντήριες γραμμές που πρέπει να ακολουθούνται για τη μείωση της ζήτησης των ναρκωτικών που εγκρίθηκε από την εικοστή ειδική σύνοδο της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών για τα ναρκωτικά τον Ιούνιο του 1998.
3. Η συνεργασία μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών δύναται να αφορά ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τα νομοθετικά πλαίσια και τις βέλτιστες πρακτικές, καθώς επίσης τεχνική και διοικητική βοήθεια στους ακόλουθους τομείς: πρόληψη και διαχείριση της τοξικομανίας, κάλυψη ενός ευρέος φάσματος μεθόδων, συμπεριλαμβανομένου του περιορισμού των βλαβερών επιπτώσεων λόγω της τοξικομανίας, κέντρα πληροφόρησης και παρακολούθησης, κατάρτιση προσωπικού· έρευνα σε θέματα ναρκωτικών· αστυνομική και δικαστική συνεργασία και πρόληψη της εκτροπής πρόδρομων ουσιών που χρησιμοποιούνται για την παράνομη παρασκευή ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών. Μετά από συμφωνία των μερών, είναι δυνατό να περιληφθούν και άλλοι τομείς.

4. Τα μέρη δύνανται να συνεργαστούν για την προώθηση βιώσιμων εναλλακτικών πολιτικών ανάπτυξης με στόχο τον όσο το δυνατόν μεγαλύτερο περιορισμό της παράνομης καλλιέργειας ναρκωτικών και ιδίως της κάνναβης.

ΑΡΘΡΟ 37

Συνεργασία στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

1. Τα μέρη συμφωνούν ως προς την ανάγκη της συνεργασίας με στόχο την πρόληψη της χρήσης των χρηματοπιστωτικών τους συστημάτων για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, όπως η διακίνηση ναρκωτικών και η διαφθορά.
2. Αμφότερα τα μέρη συμφωνούν να συνεργαστούν για την παροχή τεχνικής και διοικητικής βοήθειας με στόχο τη θέσπιση και εφαρμογή κανονισμών και την αποτελεσματική λειτουργία των μηχανισμών καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, συμπεριλαμβανομένης της κατάσχεσης περιουσιακών στοιχείων ή κεφαλαίων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες.
3. Η συνεργασία θα επιτρέψει τις ανταλλαγές σχετικών πληροφοριών εντός των αντίστοιχων νομοθετικών πλαισίων και τη θέσπιση κατάλληλων προτύπων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ισότιμων με τα πρότυπα που έχουν εγκρίνει η Κοινότητα και οι διεθνείς οργανισμοί που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό, όπως η Ειδική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (FATF).

ΑΡΘΡΟ 38

Κοινωνία των πολιτών

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν το ρόλο και τις δυνατότητες συμβολής της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών, ιδίως των ακαδημαϊκών, στη διαδικασία διαλόγου και συνεργασίας βάσει αυτής της συμφωνίας και συμφωνούν στην προώθηση του αποτελεσματικού διαλόγου με την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών καθώς και την αποτελεσματική του εφαρμογή.
2. Σύμφωνα με τις δημοκρατικές αρχές, τις νομοθεσίες και τους κανονισμούς των μερών, η οργανωμένη κοινωνία των πολιτών δύναται:
 - α) να συμμετέχει στη διαδικασία διαμόρφωσης πολιτικών σε εθνικό επίπεδο,
 - β) να ενημερώνεται και να συμμετέχει σε διαβουλεύσεις για τις στρατηγικές ανάπτυξης και συνεργασίας και τις τομεακές πολιτικές, ιδιαίτερα σε τομείς που την αφορούν, καθώς και σε όλα τα στάδια της αναπτυξιακής διαδικασίας,
 - γ) να διαχειρίζεται διαφανώς τους οικονομικούς πόρους που λαμβάνει προς υποστήριξη των δραστηριοτήτων της,
 - δ) να συμμετέχει στην εφαρμογή προγραμμάτων συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας ανάπτυξης ικανοτήτων, στους τομείς που την αφορούν.

ΑΡΘΡΟ 39

Συνεργασία για τον εκσυγχρονισμό του κράτους
και της δημόσιας διοίκησης

Τα μέρη, βάσει συγκεκριμένης αξιολόγησης που θα διεξάγεται με αμοιβαία διαβούλευση, συμφωνούν να συνεργαστούν με στόχο τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησής τους, προβαίνοντας μεταξύ άλλων στις εξής ενέργειες:

- α) βελτίωση της οργανωτικής αποδοτικότητας,
- β) αύξηση της αποτελεσματικότητας των θεσμών ως προς την παροχή υπηρεσιών,
- γ) εξασφάλιση της διαφανούς διαχείρισης των δημόσιων πόρων και της λογοδοσίας,
- δ) βελτίωση του νομικού και θεσμικού πλαισίου,
- ε) ανάπτυξη ικανοτήτων για τη διαμόρφωση και την υλοποίηση πολιτικών (παροχή δημόσιων υπηρεσιών, κατάρτιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού, καταπολέμηση της διαφθοράς),
- στ) ενίσχυση των δικαστικών συστημάτων,
- ζ) βελτίωση των μηχανισμών και υπηρεσιών επιβολής του νόμου.

ΑΡΘΡΟ 40

Μέσα συνεργασίας

1. Τα μέρη συμφωνούν να διαθέτουν τους κατάλληλους πόρους, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοπιστωτικών μέσων, εφόσον οι αντίστοιχοι πόροι και κανονισμοί τους το επιτρέπουν, με στόχο την εκπλήρωση των στόχων συνεργασίας που ορίζονται στην παρούσα συμφωνία.
2. Τα μέρη ενθαρρύνουν την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων να συνεχίσει τη δράση της στην Ινδονησία, σύμφωνα με τις οικείες διαδικασίες και κριτήρια χρηματοδότησης και επίσης τη νομοθεσία και τους κανονισμούς της Ινδονησίας.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΑΡΘΡΟ 41

Μικτή επιτροπή

1. Τα μέρη συμφωνούν να θεσπίσουν μικτή επιτροπή, που αποτελείται από εκπροσώπους υψηλού επιπέδου αμοτέρων των μερών, των οποίων τα καθήκοντα συνίστανται στα εξής:
 - α) εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας και της εφαρμογής της συμφωνίας,

- β) καθορισμός προτεραιοτήτων όσον αφορά τους στόχους της συμφωνίας,
- γ) επίλυση διαφορών που προκύπτουν από την εφαρμογή ή ερμηνεία της παρούσας συμφωνίας,
- δ) συστάσεις προς τα υπογράφοντα την παρούσα συμφωνία μέρη για την προώθηση των στόχων της συμφωνίας και εφόσον κρίνεται αναγκαίο, για τη διευθέτηση τυχόν αποκλίσεων κατά την εφαρμογή ή ερμηνεία της συμφωνίας αυτής.

2. Η μικτή επιτροπή συναντάται κανονικά τουλάχιστον ανά διετία στην Ινδονησία και στις Βρυξέλλες, εναλλάξ, σε ημερομηνία που ορίζεται κατόπιν αμοιβαίας συμφωνίας. Οι έκτακτες συναντήσεις της μικτής επιτροπής συγκαλούνται κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των μερών. Την προεδρία της επιτροπής ασκεί εκ περιτροπής καθένα από τα μέρη. Η ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων της μικτής επιτροπής καθορίζεται με κοινή συμφωνία μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

3. Η μικτή επιτροπή συστήνει ειδικές ομάδες εργασίας που την επικουρούν στην επιτέλεση των καθηκόντων της. Οι εν λόγω ομάδες εργασίας συντάσσουν λεπτομερείς εκθέσεις σχετικά με τις δραστηριότητές τους στη μικτή επιτροπή σε κάθε τους συνάντηση.
4. Τα μέρη συμφωνούν επίσης να αναθέσουν στη μικτή επιτροπή να εξασφαλίσει την ορθή λειτουργία οιασδήποτε τομεακής συμφωνίας ή πρωτοκόλλου που συνάπτεται ή που πρόκειται να συναφθεί μεταξύ της Κοινότητας και της Ινδονησίας.
5. Η μικτή επιτροπή καταρτίζει η ίδια τον εσωτερικό κανονισμό της όσον αφορά την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 42

Ρήτρα μελλοντικών εξελίξεων

1. Τα μέρη δύνανται, κατόπιν αμοιβαίας συναίνεσης, να προβούν στην τροποποίηση, αναθεώρηση και επέκταση της παρούσας συμφωνίας με στόχο τη βελτίωση του επιπέδου συνεργασίας, μεταξύ άλλων συμπληρώνοντάς την με συμφωνίες ή πρωτόκολλα σχετικά με ειδικούς τομείς ή δραστηριότητες.
2. Για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, έκαστο συμβαλλόμενο μέρος δύναται να υποβάλλει υποδείξεις για τη διεύρυνση του πεδίου συνεργασίας, λαμβάνοντας υπόψη την πείρα που αποκτάται κατά την εφαρμογή της.

ΑΡΘΡΟ 43

Άλλες συμφωνίες

1. Με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ούτε η παρούσα συμφωνία ούτε οποιαδήποτε δράση αναληφθεί στο πλαίσιο αυτό θίγει τις αρμοδιότητες των κρατών μελών να αναλάβουν διμερείς δραστηριότητες συνεργασίας με την Ινδονησία ή να συνάψουν, ενδεχομένως, νέες συμφωνίες οικονομικής συνεργασίας με την Ινδονησία.
2. Η συμφωνία δεν επηρεάζει την εκτέλεση ή εφαρμογή δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί από τα αντίστοιχα συμβαλλόμενα μέρη σε σχέση με τρίτα μέρη.

ΑΡΘΡΟ 44

Μηχανισμός διευθέτησης

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναφέρει στη μικτή επιτροπή οποιαδήποτε διαφορά κατά την εφαρμογή ή ερμηνεία της παρούσας συμφωνίας.
2. Η μικτή επιτροπή θα χειριστεί τη διαφορά σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 1 στοιχεία (γ) και (δ).
3. Σε περίπτωση που ένα συμβαλλόμενο μέρος θεωρεί ότι το άλλο μέρος αθετεί τις υποχρεώσεις του εκ της συμφωνίας, δύναται να προβεί στις κατάλληλες ενέργειες. Πριν προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια, εκτός από ιδιαίτερα επείγουσες περιπτώσεις, υποβάλλει στη μικτή επιτροπή όλες τις σχετικές πληροφορίες που απαιτούνται για την ενδελεχή εξέταση της κατάστασης και την εξεύρεση λύσης αποδεκτής από τα μέρη.

4. Τα μέρη συμφωνούν ότι, για λόγους ορθής ερμηνείας και πρακτικής εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας ως «ιδιαίτερα επείγουσες περιπτώσεις», όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3, νοείται η περίπτωση κατά την οποία ένα από τα μέρη παραβιάζει σοβαρά τη συμφωνία. Ως σοβαρή παραβίαση νοείται:

- (i) καταγγελία της συμφωνίας που δεν προβλέπεται από γενικούς κανόνες του διεθνούς δικαίου ή
- (ii) παραβίαση ουσιώδους στοιχείου της συμφωνίας, όπως περιγράφεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1, 3 παράγραφος 2 και στο άρθρο 35.

5. Κατά την επιλογή των ενεργειών, δίδεται προτεραιότητα σε εκείνες που διαταράσσουν λιγότερο τη λειτουργία της παρούσας συμφωνίας. Οι ενέργειες αυτές κοινοποιούνται αμέσως στο άλλο μέρος και αποτελούν αντικείμενο διαβουλεύσεων στη μικτή επιτροπή κατόπιν αιτήσεως του μέρους αυτού.

ΑΡΘΡΟ 45

Εγκαταστάσεις

Προς διευκόλυνση της συνεργασίας στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας, αμφότερα τα μέρη συμφωνούν να παράσχουν τις αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους εγκαταστάσεις σε δεόντως εγκεκριμένους εμπειρογνώμονες και υπαλλήλους που ασχολούνται με την εφαρμογή της συνεργασίας, σύμφωνα με τους εσωτερικούς κανόνες και κανονισμούς των δύο μερών.

ΑΡΘΡΟ 46

Εδαφική εφαρμογή

Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται, αφενός, στο έδαφος όπου εφαρμόζεται η συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, υπό τους όρους που προβλέπονται στην εν λόγω συνθήκη και, αφετέρου, στο έδαφος της Ινδονησίας.

ΑΡΘΡΟ 47

Καθορισμός των μερών

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, ως «συμβαλλόμενα μέρη» νοούνται η Κοινότητα, ή τα κράτη μέλη της, ή η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της, σύμφωνα με τις αντίστοιχες εξουσίες τους, αφενός, και, η Ινδονησία, αφετέρου.

ΑΡΘΡΟ 48

Έναρξη ισχύος και διάρκεια

1. Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί το μήνα κατά τη διάρκεια του οποίου το τελευταίο συμβαλλόμενο μέρος γνωστοποίησε στο άλλο την ολοκλήρωση των αναγκαίων για το σκοπό αυτό νομικών διαδικασιών.

2. Η παρούσα συμφωνία ισχύει για περίοδο πέντε ετών. Παρατείνεται αυτόματα για διαδοχικές περιόδους ενός έτους, εκτός εάν κάποιο από τα συμβαλλόμενα μέρη ενημερώσει το άλλο μέρος εγγράφως για την πρόθεσή του να μην παρατείνει την παρούσα συμφωνία έξι μήνες πριν από το τέλος οποιασδήποτε επόμενης περιόδου ενός έτους.
3. Τυχόν τροποποιήσεις της παρούσας συμφωνίας πραγματοποιούνται έπειτα από συμφωνία μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών. Οποιαδήποτε τροποποίηση αρχίζει να ισχύει μόνο αφού το ένα συμβαλλόμενο μέρος γνωστοποιήσει στο άλλο την ολοκλήρωση των αναγκαίων διαδικασιών.
4. Η παρούσα συμφωνία δύναται να καταγγελθεί εξ ενός των συμβαλλόμενων μερών με γραπτή κοινοποίηση καταγγελίας που αποστέλλεται στο άλλο μέρος. Η ισχύς της παρούσας συμφωνίας παύει έξι μήνες μετά την παραλαβή της κοινοποίησης από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος.

ΑΡΘΡΟ 49

Κοινοποίηση

Απευθύνεται κοινοποίηση στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στον Υπουργό Εξωτερικών της Δημοκρατίας της Ινδονησίας, αντίστοιχα.

ΑΡΘΡΟ 50

Αυθεντικά κείμενα

Η παρούσα συμφωνία συντάσσεται στη αγγλική, βουλγαρική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, εσθονική, ισπανική, ιταλική, λετονική, λιθουανική, μαλτέζικη, ολλανδική, ουγγρική, πολωνική, πορτογαλική, ρουμανική, σλοβακική, σλοβενική, σουηδική, τσεχική, φινλανδική και ινδονησιακή γλώσσα και όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

Съставено в два екземпляра в Джакарта на девети ноември две хиляди и девета година.

Hecho por duplicado en Yakarta el día nueve de noviembre del año dos mil nueve.

V Jakartě dne devátého listopadu roku dva tisíce devět ve dvou vyhotoveních.

Udfærdiget i Jakarta, den niende november totusinde og ni.

Geschehen zu Jakarta am neunten November zweitausendneun in zwei Urschriften.

Sõlmitud kahes eksemplaris üheksandal novembril kahe tuhande üheksandal aastal Jakartas.

Υπεγράφη στη Τζακάρτα σε δύο αντίτυπα την ενάτη ημέρα του Νοεμβρίου του έτους δύο χιλιάδες εννέα.

Done in duplicate at Jakarta on this ninth day of November in the year two thousand and nine.

Fait en double exemplaire à Djakarta, le neuf novembre de l'année deux mille neuf.

Fatto in duplice copia a Giacarta il nono giorno di novembre dell'anno duemilanove.

Done in duplicate at Jakarta on this ninth day of November in the year two thousand and nine

Priimta dviem egzemplioriais Džakartoje, du tūkstančiai devintų metų lapkričio devintą dieną.

Készült két eredeti példányban Jakartában, kétezerkilenc november kilencedikén.

Magħmul f'żewġ originali f'Ġakarta f'dan id-disa' jum ta' Novembru tas-sena elfejn u disgħa

Gedaan in tweevoud te Jakarta op negen november tweeduizend negen.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w Dżakarcie dnia dziewiątego listopada roku dwa tysiące dziewiątego.

Feito em dois exemplares, em Jacarta, aos nove dias do mês de Novembro do ano de dois mil e nove.

Înceiat în două exemplare la Jakarta în data de astăzi, nouă noiembrie două mii nouă.

V Jakarte deviateho novembra dvetisícdevät' v dvoch pôvodných vyhotoveniach.

V Džakarti, dne devetega novembra leta dva tisoč devet, sestavljeno v dveh izvodih.

Tehty kahtena kappaleena Jakartassa yhdeksäntenä päivänä marraskuuta vuonna kaksituhattayhdeksän.

Utfärdat i två exemplar i Jakarta den nionde november år tjugohundranio.

Dibuat dalam rangkap ganda di Jakarta pada tanggal sembilan November tahun dua ribu sembilan.